

ende retskendelse. Retssikkerheds-kommissionens betænkning nr. 1428/2003 fastslår imidlertid, at krav om retskendelse ikke indebærer nogen reel retssikkerhedsmæssig gevinst, idet retssikkerhedsloven i forvejen giver en tilstrækkelig beskyttelse af de involverede parter. I overensstemmelse hermed, er der i den gældende lovgivning normalt ikke fastsat krav om en forudgående domstolsprøvelse (i form af retskendelse) af myndighedernes grundlag for at foretage kontrolbesøg uden for strafferetsplejen, jf. f.eks. lov om finansiel virksomhed, hvor Finanstilsynet uden retskendelse kan gennemføre kontrolbesøg. I tilfælde af, at der er begrundet mistanke om, at der er tale om et strafbart forhold, skal sagen overgives til politiet i overensstemmelse med retsplejelovens regler, jf. henvisningen til retssikkerhedslovens § 9. Se nærmere nedenfor. Retssikkerhedsloven og retsplejeloven sikrer således til fulde borgernes retssikkerhed, og et krav om forudgående indhentelse af retskendelse vil ikke tilføre borgeren en udvidet retssikkerhed.

Lov om retssikkerhed ved forvaltningens anvendelse af tvangsindgreb og oplysningspligter (retssikkerhedsloven) indeholder regler om myndigheders adfærd ved gennemførelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Loven er udarbejdet på baggrund af Retssikkerhedskommissionens betænkning. Retssikkerhedsloven indeholder regler om den fremgangsmåde, myndighederne skal følge i forbindelse med gennemførelse af tvangsindgreb uden for strafferetsplejen. Dette betyder blandt andet, at en række af forvaltningslovens regler om partsaktindsigt, begrundelse og klagevejledning finder anvendelse, ligesom den bevirker, at myndigheden skal give den pågældende forudgående underretning om et forestående tvangsindgreb. Loven indeholder endvidere regler om notatpligt, forevisning af legitimation, pligt til at udvise størst mulig skånsomhed under gennemførelsen af et tvangsindgreb samt regler om udarbejdelse af en afsluttende rapport. Endelig lovfæster loven et forvaltningsretligt princip om proportionalitet, således at myndigheden kun kan beslutte at iværksætte et tvangsindgreb, hvis mindre indgribende foranstaltninger ikke er mulige.

Retssikkerhedslovens § 10 om forbud mod selvinkriminerende indebærer, at myndigheden ikke over for borgere kan anvende oplysningspligter, såfremt den pågældende er mistænkt for en strafbar lovovertrædelse. Myndighederne skal således i alle tilfælde være opmærksom på, at der kan opstå situationer, hvor en eller flere personer ikke kan tvinges til at udtale sig om et forhold, fordi der er mistanke om, at de har

medvirket til, at der er begået en lovovertrædelse, der kan medføre straf. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til forslaget § 38.

Styrelsen skal være opmærksom på, at såfremt sagen udvikler sig i en retning, hvor der må antages at være en konkret mistanke om, at revisor og/eller revisionsvirksomheden har begået et strafbart forhold, skal styrelsen indstille undersøgelsen og overdrage sagen til politiet, som foranstalter den videre behandling af sagen. Dette medfører således, at styrelsen gennem hele sagsforløbet skal vurdere, om sagen giver anledning til en strafferetlig efterforskning eller om sagen kan afsluttes med en forvaltningsretlig reaktion. Det fremgår således af retssikkerhedslovens § 9, stk. 1, at hvis en enkeltperson eller juridisk person med rimelig grund mistænkes for at have begået en strafbar lovovertrædelse, kan tvangsindgreb over for den mistænkte med henblik på at tilvejebringe oplysninger om det eller de forhold, som mistanken omfatter, alene gennemføres efter reglerne i retsplejeloven om strafferetsplejen, det vil bl.a. sige ved politiets foranstaltning (medmindre vedkommende samtykker i, at den pågældende myndighed fortsætter indgrebet, eller tvangsindgrebet gennemføres med henblik på at tilvejebringe oplysninger til brug for behandlingen af andre spørgsmål end fastsættelse af straf, jf. retssikkerhedslovens § 9, stk. 2 og 4).

Som en konsekvens af den øgede digitalisering af informationer, må styrelsens adgang til oplysninger endvidere omfatte oplysninger, der er lagret på computere o. lign. Styrelsen kan således udbede sig adgang, herunder hjælp til at få adgang, til revisionsvirksomhedens computere i forbindelse med et kontrolbesøg. Da det påhviler revisionsvirksomheder at lave »audit files«, må det forventes, at styrelsen alene får adgang til oplysninger, der vedrører den konkrete sag, og at styrelsen således ikke vil få adgang til fortrolige oplysninger, der er undersøgelsen uvedkommende. Det skal dog i den forbindelse bemærkes, at styrelsens ansatte i sådanne tilsynssager er underlagt straffelovens bestemmelser om tavshedspligt, jf. nærmere bemærkningerne til forslaget § 48. Det skal endvidere bemærkes, at der kan forekomme situationer, hvor det ikke uden videre vil være muligt for en revisionsvirksomhed at fremsende det efterspurgte materiale, idet de ønskede elektroniske dokumenter vanskeligt lader sig udskrive. Det vil i disse situationer være i revisionsvirksomhedens interesse, at den frivilligt indgår aftale med styrelsen om besøg i virksomheden med henblik på at styrelsen gør sig bekendt med dokumenterne.